

Сарајево, 08.03.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 01.03.2021. - 05.03.2021.**

Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	26.2.21	-	5.3.21	26.2.21	-	5.3.21	26.2.21	-	5.3.21	26.2.21	-	5.3.21
2 године	-0,66	-	-0,69	0,13	-	0,14	0,13	-	0,10	-0,11	-	-0,13
5 година	-0,57	-	-0,62	0,73	-	0,80	0,40	-	0,37	-0,06	-	-0,09
10 година	-0,26	-	-0,30	1,40	-	1,57	0,82	-	0,76	0,16	-	0,10

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	26.2.21	-	5.3.21
3 мјесеца	-0,591	-	-0,577
6 мјесеци	-0,623	-	-0,626
1 година	-0,605	-	-0,603

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 05.03.2021. године (пуне линије) и 26.02.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси обвезница еврозоне, нарочито оних са дужим роком доспијећа, су на почетку прошле седмице биљежили пад. Ипак, половином седмице приноси, посебно код обвезница са дужим роком доспијећа, су повећани, пратећи раст приноса обвезница у САД. Поред тога, на раст приноса утицали су наводи непотврђених извора да креатори монетарне политике ЕЦБ не виде потребу за драстичним акцијама, које би за циљ имале утицај на растуће приносе државних обвезница, јер вјерују да је ризик по економију подношљив са вербалним интервенцијама, као и са флексибилношћу програма куповина обвезница. Овакве вијести долазе након што је у посљедње вријеме све више званичника ЕЦБ указало на спремност ове институције да поново размотре програме квантитативних олакшица уколико се покаже да би недавни раст приноса могао да негативно дјелује на свеукупне услове финансирања. Упркос оваквим изјавама, објављени седмични подаци ЕЦБ су показали да је ЕЦБ смањила обим куповина у оквиру РЕЕР програма на 16,9 милијарди EUR, а што је најмањи износ забиљежен у протекле четири седмице. ЕЦБ одржава сједницу 11. марта и очекује се да ће посебна пажња бити посвећена управо расту приноса. Према

истраживању Bloombergа, ЕЦБ ће појачати темпо куповина у оквиру РЕПР програма како би утицала на обуздавање растућих приноса на државне обвезнице. Више од половине учесника овог истраживања очекује да ће наведени програм бити продужен након марта следеће године. У просјеку се очекује да ће од укупне виједности овог програма, који износи 1,85 билиона EUR, ЕЦБ извршити куповине обвезница у вриједности 1,6 билиона EUR. До краја седмице приноси обвезница су кориговани на ниже. Посматрано на седмичном нивоу, приноси њемачких обвезница су смањени између 3,5 и 5 базних поена, а приноси италијанских обвезница између 1 и 7 базних поена.

Deutsche Bundesbank је објавила да први пут од 1979. године неће извршити расподјелу профита влади. Ова одлука је појашњена на начин да се припрема за „значајне“ ризике који се повезују са пандемијским стимулативним програмима. Bundesbank је објавила да је у прошлој години повећала износ резервација за 2,4 милијарде EUR како би се заштитила од неизвршења обавеза и ризика каматних стопа.

Након што је објављен податак о расту PMI индекса прерађивачког сектора у еврозони, главни економиста IHS Markita Williamson је изјавио да снажна експанзија прерађивачког сектора очигледно помаже да се неутрализују слабости које су и даље присутне због пандемије у многим секторима који блиско дјелују са крајњим потрошачима, што представља олакшавајућу околност због утицаја недавних мјера затварања економија у многим земљама, те на тај начин помаже да се ограничи свеукупна економска контракција.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.) ФЕБ	0,9%	0,9%	0,9%
2.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ (прелим.) ФЕБ	1,1%	1,1%	1,4%
3.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г) ЈАН	0,1%	0,0%	-1,1%
4.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ (финал.) ФЕБ	57,7	57,9	54,8
5.	PMI индекс услужног сектора – ЕЗ (финал.) ФЕБ	44,7	45,7	45,4
6.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.) ФЕБ	48,1	48,8	47,8
7.	БДП – Белгија (финал.) квартално IV квартал	0,2%	-0,1%	11,6%
8.	БДП – Италија (финал.) квартално IV квартал	-2,0%	-1,9%	15,9%
9.	БДП – Италија (Г/Г) 2020. година	-8,9%	-8,9%	0,3%
10.	БДП – Аустрија (финал.) квартално IV квартал	-4,3%	-2,7%	11,8%
11.	БДП – Ирска (квартално) IV квартал	-	-5,1%	11,8%
12.	Однос дефицита и БДП-а – Италија (Г/Г) 2020. година		9,5%	1,6%
13.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR) ЈАН	-3,40	-3,95	-3,57
14.	Фабричке поруцбине – Њемачка (Г/Г) ЈАН	1,9%	2,5%	6,1%
15.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г) ЈАН	-1,2%	-6,4%	0,9%
16.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г) ЈАН	1,7%	-8,7%	2,8%
17.	Малопродаја – Италија (Г/Г) ЈАН	-	-6,8%	-3,2%
18.	Малопродаја – Португал (Г/Г) ЈАН	-	-10,9%	-4,2%
19.	Обим малопродаје – Ирска (Г/Г) ЈАН	-	-14,1%	8,3%
20.	Стопа незапослености – ЕЗ ЈАН	8,3%	8,1%	8,1%
21.	Стопа незапослености – Белгија ЈАН	-	5,6%	5,8%
22.	Стопа незапослености – Њемачка ФЕБ	6,0%	6,0%	6,0%
23.	Промјена броја запослених – Шпанија (у '000) ФЕБ	10,0	44,4	76,2

САД

Током протекле седмице Представнички дом Конгреса САД је одобрио предложени Закон о помоћи због пандемије Ковид19 у вриједности од 1,9 билиона USD, а у другој половини седмице Сенат је прихватио предложени закон, који након финалне дозволе Представничког дома предсједник Biden треба да потпише као закон.

Фед је објавио Beige Book у којој је наведено да већина бизниса остаје оптимистична везано за питање пословања у наредних шест до дванаест мјесеци, с обзиром на то да вакцине против вируса Ковид19 постају све више доступне.

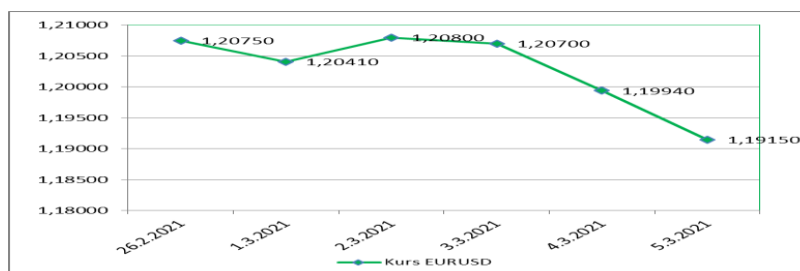
Приноси на десетогодишње обвезнице су током протекле седмице биљежили раст, при чему је значајнији раст забиљежен након што је предсједник Феда Powell истакао да ће монетарна политика Феда остати стабилна, чак и у случају побољшања економије и у моменту када инфлација почне да расте. Powell је истакао да се очекује да централна банка буде стрпљива у повлачењу мјера економске подршке, узимајући у обзир да је тржиште рада далеко од пуне запослености, као и да је у посљедњим мјесецима учињен скроман напредак на овом тржишту. Коментари које је јуче дао Powell нису успјели да ублаже страхове да Фед преспоро реагује на недавни раст инфлаторних очекивања и приноса на дугорочне обвезнице. Powell је, у том контексту, истакао да су га забринули неуређени односи на тржишту, као и упорно пооштравање финансијских услова који, шире посматрано, представљају пријетњу за достизање циљева Феда. Скорије промјене на тржишту обвезница Powell је означио као “запажене”, те је истакао да су “привукле његову пажњу”, али и даље сматра да у случају нездравог раста инфлације постоје алати којима ће се осигурати да дугорочна инфлаторна очекивања остану добро усидрена на нивоу од 2%. Powell је истакао да ће се ове мјере користити како би се дугорочна инфлаторна очекивања одржала на планираном нивоу.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI прерађивачки сектор Ф	ФЕБ	58,5	58,6
2.	PMI услужни сектор Ф	ФЕБ	58,9	59,8
3.	ISM прерађивачки сектор	ФЕБ	58,9	60,8
4.	MBA апликације за хипотекарне кредите	26. феб	-	0,5%
5.	ADP промјена броја запослених	ФЕБ	205.000	117.000
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	27. феб	750.000	745.000
7.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	20. феб	4.300.000	4.295.000
8.	Промијене запослених на плат.листама нефар. сек.	ФЕБ	200.000	379.000
9.	Стопа незапослености	ФЕБ	6,3%	6,2%
10.	Трговински биланс (у млрд USD)	ЈАН	-67,5	-68,2

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,2075 на ниво од 1,1915.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

ВоЕ очекује да ће економија Велике Британије у I кварталу 2021. године забиљежити контракцију од 4%, што је оштрији пад у односу на било који квартал током кризе 2008/09. године, иако је овај очекивани пад значајно мањи од пада забиљеженог прошлог прољећа, а који је износио 20%.

Министар финансија Sunak је током потекле седмице презентовао буџет, те је том приликом указао на продужење програма подршке економији због пандемије, које ће бити скупо и најавио повећање пореза за многе бизнисе јер је неопходно фокус помјерити на побољшање јавних финансија. Sunak је истакао да ће се економија вратити на претпандемијске нивое средином 2022. године, шест мјесеци раније у односу на претходна очекивања. Међу новим мјерама економске подршке налази се петомјесечно продужење плана за спашавање радних мјеста, већа подршка за samozапослене, те наставак хитног повећања социјалних давања и продужење смањења ПДВ-а за сектор угоститељства. Смањење пореза за оне који први пут купују некретнину такође је продужено до јуна.

ЕУ Парламент је одгодио одређивање датума за ратификовање трговинско-безбједносног споразума са Великом Британијом након што је премијер Johnson оптужен да је прекршио међународно право у дијелу Сјеверне Ирске, и то други пут. Ипак, гласоговорник Владе Велике Британије је касније изјавио да су ове мјере законите и у складу са прогресивном и добронамјерном примјеном протокола. Премијер Johnson је представио план укидања мјера lockdowna, по коме се прво отварају школе, потом постепено ублажавају ограничења у контакту са другим људима, као и поновно отварају мање значајне продавнице. У завршној фази укидања мјера, која би требала бити до 21. јуна, влада се нада да ће уклонити сва преостала законска ограничења контаката између људи. Министар финансија Sunak је затражио подршку од Америке за покретање међународне кампање повећања пореза за онлајн компаније, као што је Амазон.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP) ЈАН	-2,0	-2,4	-0,9
2.	Број одобрених хипотекарних зајмова ЈАН	98.000	99.000	102.800
3.	PMI прерађивачки сектор ФЕБ	54,9	55,1	54,9
4.	PMI услужни сектор ФЕБ	49,8	49,6	49,8
5.	PMI композитни индекс ФЕБ	49,8	49,6	49,8
6.	PMI грађевински сектор ФЕБ	51,0	53,3	49,2
7.	Nationwide цијене кућа (Г/Г) ФЕБ	5,6%	6,9%	6,4%
8.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г) ЈАН	-	13,3%	13,5%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, те је курс EURGBP забиљежио пад са нивоа од 0,86703 на ниво од 0,86124. GBP је депрецирала у односу на USD, па је курс GBPUSD забиљежио пад са нивоа од 1,3933 на ниво од 1,3841.

ЈАПАН

Доњи дом Парламента је одобрио рекордан буџет у вриједности 1 билион USD за надоласећу фискалну годину, а законодавци већ расправљају о додатним стимулансима како би се борили са економским падом проузрокованим пандемијом. Као и многе друге земље и Јапан је велике суме утрошио на супротстављање пандемији, али је то земља која у индустријском свијету има највеће оптерећење дуга. Због тога аналитичари упозоравају да би додатни стимуланси могли да утичу на раст приноса јапанских обвезница и трошкова државног задуживања, који су до сада одржавани ниском масовном ликвидношћу коју је пружала BoJ.

Гувернер BoJ Kuroda је у изјави крајем седмице дао до знања да повећање дозвољених одступања око циљаног нивоа приноса десетогодишњих јапанских обвезница неће бити тема расправе на наредној сједници BoJ.

BoJ је под притиском да ублажи правила која се односе на куповине инвестиционих трастова некретнина. Према тренутним правилима инвестирање BoJ у ову врсту активе је ограничено на максимално 10% у одређеном трасту некретнина, па се очекује да ће се на сједници која се одржава у другој половини марта расправљати и о овом питању. Гувернер BoJ Kuroda је такође изјавио да BoJ мора узети истраживање и подстаћи расправу са другим централним банкама о утицају климатских промјена на монетарну политику и ризицима које те промјене могу изазвати финансијским институцијама.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Монетарна база (Г/Г) ФЕБ	-	19,6%	18,9%
2.	Стопа незапослености ЈАН	3,0%	2,9%	3,0%
3.	Продаје (компаније) (Г/Г) IV квартал	-	-4,5%	-11,5%
4.	Профити компанија (Г/Г) IV квартал	-	-0,7%	-28,4%
5.	Капитална потрошња (Г/Г) IV квартал	-2,0%	-4,8%	-10,6%
6.	PMI композитни индекс (финал.) ФЕБ	47,6	48,2	47,1
7.	Индекс повјерења потрошача ФЕБ	30,0	33,8	29,6

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 128,67 на ниво од 128,98. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 106,57 на ниво од 108,31.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 61,50 USD (50,93 EUR).

Цијена нафте је током протекле седмице била под утицајем очекивања резултата састанка ОПЕКС+ који је одржан у четвртак. У таквим околностима цијена је до сриједи имала постепену тенденцију смањења. Инвеститори су очекивали да ће ОПЕКС+ донијети одлуку о повећању обима производње. Тачније, инвеститори су вјеровали да ће до повећања вјероватно доћи, али нису претпостављали у којој величини, те су појачали продаје са циљем реализације профита, а што се одражавало на пад цијене ове активе. Упркос оваквим очекивањима, ОПЕКС+ је на састанку који је одржан у четвртак изненадио тржиште, јер су чланице донијеле одлуку да наставе са смањеним обимом производње и понуде нафте. Ово тијело је донијело одлуку да се у априлу настави са досадашњим обимом производње уз одређене изузетке. Одобрено је наставак досадашњег обима производње, осим за Русију и Казахстан, којима је дозвољено да повећају обим производње за 130.000 и 20.000 барела дневно, респективно. Након ових вијести цијена нафте је повећана. Овакав тренд раста цијене нафте се наставио и током трговања у петак, те је цијена овог енергента током трговања премашила ниво од 65 USD по барелу.

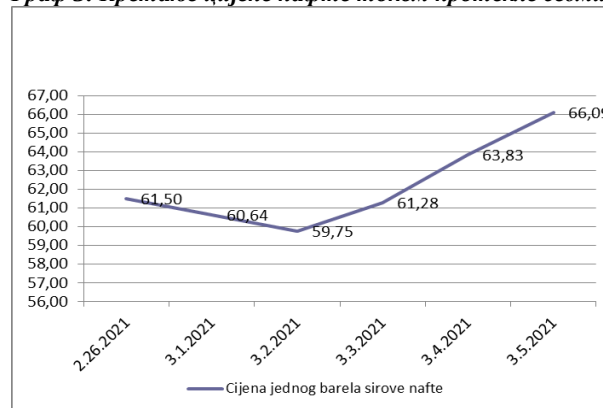
На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.734,04 USD (1.436,06 EUR).

Током протекле седмице цијена злата је имала тенденцију пада углавном под утицајем јачања долара и раста приноса на државне обвезнице САД. Почетком седмице забиљежен је благи раст цијене злата, након чега се до краја седмице цијена смањивала, те је у четвртак смањена испод нивоа од 1.700 USD по унци, а на овом нивоу се задржала и посљедњег радног дана у седмици. Волатилност цијене злата током протекле седмице резултат је очекивања коначног усвајања пакета помоћи у САД вриједног 1,9 билиона USD, као и очекивања кретања инфлације. Волатилност је

Ове вијести су утицале и на то да Goldman Sachs ревидира очекивања за кретање цијене нафте у II и III кварталу, те сада очекује да би цијена једног барела могла износити 75 USD и 80 USD, респективно. Citygroup сматра да ће цијена нафте, до краја марта, а прије наредног састанка ОПЕКС+ бити повећана на 70 USD. Током викенда се десио и напад на нафтна поља Саудијске Арабије, што се одразило на даљи раст цијене овог енергента. Ипак, представници Саудијске Арабије су истакли да је штета изавана овим нападом веома ограничена.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 66,09 USD (55,4793 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 7,46%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

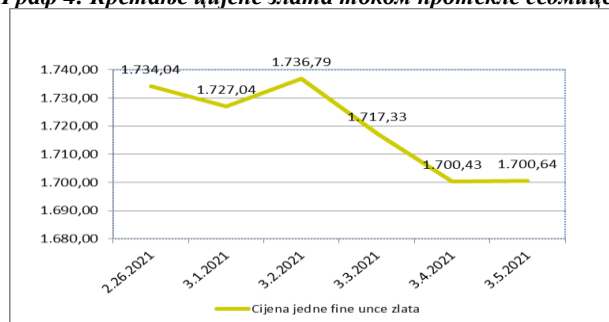
посебно била изражена почетком седмице, те је на затварању трговања у понедјељак забиљежен пад цијене овог племеног метала. У наредним данима цијена злата је имала тенденцију смањења, те се нашла близу најнижег нивоа у посљедњих девет мјесеци под утицајем снажног раста приноса на државне обвезнице САД. Предсједник Феда Powell је у другој половини седмице указао на то да ће монетарна политика Феда остати стабилна чак и у случају побољшања економије и у моменту када инфлација почне да расте. Powell је истакао да се очекује да централна банка буде стрпљива у повлачењу мјера економске подршке, узимајући у обзир да је тржиште рада далеко од пуне

запослености, као и да је у посљедњим мјесецима учињен скроман напредак на овом тржишту. Скорије промјене на тржишту обвезница Powell је означио као “запажене”, те је истакао да су “привукле његову пажњу”, али и даље сматра да у случају нездравог раста инфлације постоје алати којима ће се осигурати да дугорочна инфлаторна очекивања остану добро усидрена на нивоу од 2%. Након ових изјава цијена злата је током трговања смањена испод 1.700 USD.

На затварању тржишта у петак цијена једне фине унце злата је износила 1.700,64 USD

(1.427,31 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је забиљежила пад за 1,93 %.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.